

Handläggare
Göran Hägglund
Telefon 08-508 43 681**Till**
Socialnämnden
2017-03-28

Projektrapport Våga Vara Viktig (VVV)

En utbildning om förebyggande arbete med ungdomar i deras omsorgsmiljö.

Förvaltningens förslag till beslut

1. Socialnämnden godkänner projektrapporten Våga Vara Viktig.
2. Framtid Stockholm får i uppdrag att under 2017 bedriva utbildningen Våga Vara Viktig till stadens boenden för ensamkommande barn samt familjehem.

Peter Svensson
Tf förvaltningschefJenny Swärd
avdelningschef

Sammanfattning

Socialförvaltningens enhet Framtid Stockholm har via ett samverkansavtal med Länsstyrelsen i Stockholms Län under 2016 skapat ett utbildningskoncept, Våga Vara Viktig, VVV.

VVV vänder sig till professionella som arbetar i ungdomars omsorgsmiljö. Utbildningen påbörjades i form av pilotutbildningar under hösten 2016. Deltagarna var personal från stadens boenden för ensamkommande barn, behandlingsassistenter och chefer. Utbildningen innehåller faktakunskap, samtalsmetodik, kunskap om trauma, praktiskt erfarenhetsutbyte m.m. och syftar till att förebygga fysisk och psykisk ohälsa, missbruk, sexuell exploatering och människohandel hos ungdomarna. Boendepersonal har goda möjligheter att vara viktiga vuxna som kan ge omsorg och skapa tillitsfulla relationer, vilket gynnar ungdomarnas utveckling och anpassning på ett positivt sätt.

Projektet har utvärderats och visar goda resultat. Deltagarna har fått en ökad kunskap och har haft fler samtal med ungdomarna efter utbildningen. Deltagarna samverkar mer med kollegor och andra professionella i frågor som berör ungdomarnas hälsa.

Förvaltningen föreslår att socialnämnden godkänner projekt-rapporten Våga Vara Viktig samt att socialförvaltningen genom enheten Framtid Stockholm får i uppdrag att under 2017 bedriva utbildningen Våga Vara Viktig.

Bakgrund

Under 2016 har Framtid Stockholm utvecklat ett utbildningskoncept som vänder sig till personal som arbetar i ensamkommande barns omsorgsmiljö. Utbildningen har fått namnet Våga Vara Viktig (VVV). Syftet med utbildningen är att stärka de viktiga vuxna som arbetar i ungdomarnas omsorgsmiljö för att därigenom förebygga, tidigt upptäcka och kunna hantera temana ANDT (alkohol, narkotika, tobak och doping), fysisk, psykisk och sexuell hälsa, sexuell exploatering samt människohandel.

Många av de ensamkommande ungdomarna har obehagliga upplevelser och erfarenheter med sig från hemlandet och flykten till Sverige, som riskerar skapa långvarig stress och psykisk ohälsa om de inte tas om hand. De ensamkommande ungdomarna är olika individer med olika risk- och skyddsfaktorer och måste behandlas utifrån det. Det de har gemensamt är att de saknar det trygga stöd som föräldrar många gånger kan ge. De känner sig ofta ensamma och saknar trygga och pålitliga vuxna som vågar ställa frågor och krav, och som engagerar sig och knyter an.

Enheten Framtid Stockholm kommer i kontakt med ensamkommande barn på olika sätt och har de senaste åren fått många förfrågningar om hjälp och stöd från personal på boenden. Det har då oftast handlat om missbruk bland barnen.

Från Framtid Stockholms sida, där det finns lång erfarenhet av familjearbete, blev det tydligt att boendepersonal blir ett slags ställföreträdande förälder. Det var dock inte alltid som boendepersonalen såg denna roll och kunde inse hur viktiga de faktiskt är för barnens fortsatta utveckling och anpassning till det svenska samhället.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts vid socialtjänstavdelningen, Framtid Stockholm. Förvaltningsgruppen har behandlat ärendet den 22 mars och rådet för funktionshindersfrågor har behandlat ärendet den 23 mars.

Ärendet

Ett samverkansavtal upprättades 2015-12-21 mellan Framtid Stockholm och Länsstyrelsen i Stockholms Län om att utveckla ett utbildningskoncept för boendepersonal. En projektledare, arbetsgrupp och styrgrupp tillsattes.

Under första halvåret 2016 skapades utbildningen VVV. Innehållet i VVV bygger på vad rapporter och forskning säger om området, kliniska erfarenheter och beprövade metoder i förebyggande arbete. Hänsyn har också tagits till vad ensamkommande barn själva har uttryckt för behov och vad boendepersonal själva önskade ta del av i en utbildning.

Under hösten 2016 startade pilotutbildningar för boendepersonal. Utbildningen är uppdelad på två tillfällen med 5 veckors mellanrum. Utbildningsdag 1 är en heldag och är i huvudsak i föreläsande form. Mellan dag 1 och 2 får verksamheterna möjlighet att praktisera ny kunskap i det dagliga arbetet utifrån ett från utbildningen utskickat arbetsblad. Dag 2 består av en workshop där arbetet i verksamheterna följs upp, deltagarna får arbeta praktiskt och utbyta erfarenheter.

Utbildningens syfte och förväntade effekt har varit att påbörja en process i att stärka viktiga vuxna i sina professionella roller på ett kunskapshöjande sätt. Detta för att få redskap i att arbeta med att stärka ungdomarnas skyddsfaktorer och tidigt upptäcka de ungdomar som är i behov av vård och behandling.

Pilotutbildningarna gavs till 6 boenden och 53 deltagare påbörjade utbildningen. Det var 38 deltagare som fullföljde hela utbildningen, resterande uteblev på grund av omställning inom enheten samt sjukdom.

Projektet har utvärderats både kvalitativt och kvantitativt, dels baserat på deltagarnas egen feedback, dels genom CES, Centrum för epidemiologi och samhällsmedicin som utförde en för- och eftermätning. CES skriver i sin sammanfattning att majoriteten av deltagarna har svarat att de agerat annorlunda efter utbildningen, de agerar mer aktivt i relation till ungdomarna, mer i samsyn med kollegor och med ökad samverkan med andra professionella.

VVV presenterades vid ett spridningsseminarium på Länsstyrelsen den 7 december 2016. Intresset för utbildningen är stort, både inom staden men även från andra kommuner och privata boenden.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen ser det som angeläget att personal på stadens boenden för ensamkommande barn får ta del av denna utbildning. Boendepersonal har en mycket viktig roll för ensamkommande barn. Det är boendepersonalen som har den tidsmässigt största kontakten och därmed störst möjlighet att bygga tillitsfulla relationer. För att kunna göra detta krävs dock kunskaper och mod, det vill säga våga vara viktig för ungdomen. Det är när man har en relation som den vuxne kan upptäcka förändringar i beteenden, och därmed kunna ingripa tidigt vid behov.

Projektet är nu formellt avslutat genom bifogade projektrapport. Förvaltningen ser behovet av att denna utbildning fortgår, och att den ingår i Framtid Stockholms utbud under 2017. Fokus är att utbilda stadens boenden och även inkludera familjehem. Framtid Stockholm är den enhet som har bäst förutsättningar att leda utbildningen. Här finns den kompetens och bredd som behövs i dialogen med deltagarna. Framtid Stockholm är också ofta den enhet dessa barn kan länkas till vid behov av stöd/behandling samt läkar/psykiatrikerbedömningar.

Förvaltningen föreslår att socialnämnden godkänner projektrapporten Våga Vara Viktig samt att socialförvaltningen genom enheten Framtid Stockholm får i uppdrag att under 2017 bedriva utbildningen Våga Vara Viktig.

Bilagor

1. Projektrapport Våga Vara Viktig